افراد ذی‌نفع در تصمیم‌گیری نقشی نخواهند داشت

رییس فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی گفت: براساس ضوابط اعلام شده لیست انتخابات شوراها بسته می‌شود و افراد ذی‌نفع در تصمیم‌گیری نقشی نخواهند داشت. محمدرضا عارف با اشاره به نامه جمعی از نمایندگان اصلاح‌طلب برای انصراف برخی کاندیداهای انتخابات شوراها به منظور رسیدن به اجماع گفت: قطعا افرادی که ذی‌نفع هستند در تصمیم‌گیری نقشی نخواهند داشت یعنی اگر یکی از اعضای شورای عالی یا شورای استان‌ها کاندیدا باشد در جلسه‌ای که تصمیم‌گیری می‌شود آن فرد حضور نخواهد داشت. این مساله را در هیات رییسه مورد بحث قرار می‌دهیم. ایسنا

سرخط خبرها

- **علی دورانی، رییس ستاد انتخابات جبهه پیشرفت و عدالت: کاندیداتوری آقای قالیباف اصلا موضوعی شخصی نیست، بلکه موضوع انقلاب و سرنوشت انقلابیون کشور است.** تسنیم
- **علی شکوری‌راد، دبیر کل حزب اتحاد ایران اسلامی: به عقب باز نخواهیم گشت. تجربه گذشته و رشد آگاهی‌ها در جامعه کارکرد عوامفریبی را کاهش داده است.** ایسنا
- **دیدار نوروزی اعضای شورای عالی سیاستگذاری حزب تدبیر و توسعه با علی لاریجانی، ریاست مجلس شورای اسلامی برگزار شد.** ایلنا
- **مهدی چمران: آقای میرسلیم میثاقنامه جمنا را امضا نکرد و گفت که من حزبی‌ام و تابع حزبم هستم.** ایرنا
- **حسین کمالی، دبیر کل حزب اسلامی کار: مردم به برنامه‌های نامزدهای انتخاباتی رای دهند.** ایرنا

خبر کوتاه

اصولگرایان ناچار به حمایت از رییسی

ستاد حزب اتحاد ملت برای حمایت از روحانی و لیست اصلاح‌طلبان در جنوب تهران افتتاح شد. در مراسم راه‌اندازی این ستاد، حمیدرضا جلایی‌پور و مهدی محمودیان، از اعضای ارشد حزب اتحاد حضور داشتند. جلایی‌پور در این مراسم به کار دشوار اصلاح‌طلبان برای انتخابات پیش‌رو اشاره کرد و گفت: ارزیابی من شکست آقای رییسی در انتخابات است اما اصولگرایان ناچار بودند برای خروج از سرگردانی و اختلاف، از ایشان حمایت کنند. او به برخی بی‌اخلاقی‌های اصولگرایان برای تخریب روحانی اشاره کرد و گفت: روحانی از تخریب نمی‌ترسد چون سال‌ها در کنار آقای هاشمی رفتار تندروها را دیده است. اما اطمینان داشته باشید هر روز دروغ جدیدی مطرح می‌کنند. عضو شورای مرکزی حزب اتحاد تاکید کرد: اصولگرایان امیدوارند اگر شکست بخورند رای حجت‌الاسلام رییسی را سرمایه‌ای برای فعالیت‌های آینده خود قرار بدهند. احتمال ضعیفی هست که رییسی وسط راه انصراف دهد اما ما باید منسجم رفتار کنیم تا کشور در مدار توسعه قرار بگیرد و رونق اتفاق بیفتد. ایلنا

ادامه از صفحه اول

آغاز فصل جدید در بحران سوریه

حداکثر می‌تواند یک بار دیگر شروع به بمباران مواضع مخالفین کند، که عملا آن را نمی‌توان پاسخ متناسب با این اقدام امریکا دانست. پس می‌توان گفت که امریکا ضربه جدی به حیثیت روسیه در سوریه زده است و آن را می‌توان یک تحول جدی در سیاست‌های امریکا در قبال سوریه دانست و هر گونه واکنشی می‌تواند، عکس‌العمل‌ها و اقدامات جدید امریکا را به همراه داشته باشد و سرنوشت دولت سوریه را نیز با ابهام بیشتری روبه‌رو خواهد کرد. با این وجود در خصوص برخورد احتمالی میان امریکا و روسیه در سوریه نیز می‌توان گفت که تجربه جنگ سرد نشان داده است که دو طرف بسیار مراقب آن هستند که چنین اتفاقی رخ ندهد. از سویی دیگر روسیه در شرایطی نیست که خود را آماده مقابله نظامی با امریکا کند. روس‌ها هر چند از توانمندی نظامی بالایی برخوردار هستند اما در شرایطی نیستند که توانایی برخورد نظامی با امریکا را داشته باشند. با توجه به معیارهای نظامی، اقتصادی و سیاسی روسیه یک قدرت منطقه‌ای محسوب می‌شد، اما آقای پوتین سعی داشت تا روسیه را به عنوان یک ابرقدرت جهانی نشان دهد، حالا این اقدام ترامپ موجب شده تا این مساله را با چالشی جدی مواجه کند و باید دید که روسیه حداکثر واکنشی که می‌تواند نسبت به این اقدام نظامی امریکا انجام دهد چیست. از طرفی دیگر باید با دقت بیشتری به این اقدام نظامی امریکا نگاه کرد. باید این موضوع مطرح شود که آیا این تصمیم دولت ترامپ تنها یک اقدام در راستای حمله شیمیایی به خان شیخون بوده یا اینکه اهداف دیگری را نیز از این حمله دنبال کرده است؟ دولت ترامپ این حمله را همزمان با حضور رییس‌جمهور چین در امریکا انجام داد. ترامپ می‌تواند از این اقدام در مذاکرات با چین در خصوص مسائل کره شمالی نیز استفاده کند و به آنها نیز هشدار دهد که ما آماده چنین اقدامی در خصوص پیونگ‌یانگ نیز هستیم. زیرا چینی‌ها در این خصوص بسیار محتاط هستند. همچنین در مذاکرات دوجانبه با چینی‌ها ترامپ بسیار علاقه‌مند است با اهرم فشار خود نیز بتواند تراز منفی تجارت با چین را بهبود ببخشد. از طرفی این اقدام دولت ترامپ را می‌توان در حوزه مسائل داخلی امریکا دید. طی هفته‌های اخیر دولت امریکا در خصوص دخالت روسیه در انتخابات و نفوذ این کشور در تیم انتخاباتی دونالد ترامپ به‌شدت تحت فشار بود و حتی به تازگی رییس کمیته تحقیقات مجلس نمایندگان امریکا در خصوص دخالت روسیه در انتخابات امریکا نیز موقتا از سمت خود کنار کشید و رفتن مایکل فلین مشاور امنیت ملی سابق امریکا به کنگره می‌توانست دولت دونالد ترامپ را با چالش جدی مواجه کند. از همین رو این موضوع می‌تواند اتهامات در خصوص رابطه ترامپ با روسیه را کاهش دهد و از سویی دیگر مسائل داخلی امریکا را تحت‌الشعاع قرار دهد. در مسائل منطقه‌ای نیز دولت ممکن است اهداف اقتصادی داشته باشد و اینکه بخواهد هشداری به ایران بدهد که مبادا برای کشتی‌های امریکایی در تنگه هرمز و خلیج فارس مشکل ایجاد کند زیرا ممکن است منجر به واکنش علیه این اقدام از سوی امریکا شود. بنابراین دونالد ترامپ اهداف متعددی را در حمله نظامی به خاک سوریه دنبال می‌کند و در جایی این اقدام نظامی را انجام داد که کمترین هزینه را برای امریکا در پی داشته باشد. با این وجود ادامه‌دار بودن این حملات بستگی به شرایط موجود به پس از این اقدام دارد. در حال حاضر پیش‌بینی نمی‌شود که اینچنین حملات ادامه داشته باشد. اما به هر حال این موضوع نشان داد که امریکایی‌ها قصد دارند از این پس در صورت نیاز از این نوع اقدامات همان گونه که در عراق، یمن، لیبی و سومالی انجام می‌دهند را علیه دولت بشار اسد نیز انجام دهند. بنابراین آن را می‌توان هشداری به روسیه و ایران دانست و از سوی دیگر فرصتی را فراهم می‌کند که ترکیه و شورشیان از این فرصت استفاده کنند تا فشارها را علیه دولت بشار اسد افزایش دهند.

گفت‌وگو

مرتضی مبلغ در گفت‌وگو با «اعتماد»:

اصولگرایان همچنان در چنبره مشکلات گذشته‌اند

بسیاری اصولگرایان این روزها خواهان حضور ابراهیم رییسی در انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم هستند و او را نسخه نجات‌بخش جناح راست تلقی می‌کنند. مرتضی مبلغ، فعال سیاسی اصلاح‌طلب معتقد است که حیثیتی کردن پیروزی و شکست رییسی به ضرر شخص او خواهد بود.

کاندیداتوری آقای رییسی و انصراف آقای فتاح مشکلات اصولگرایان را حل می‌کند؟

سازوکار کنونی اصولگرایان همچنان از مشکلات گذشته رنج می‌برد و همچنان در چنبره مشکلات گذشته گرفتار است. نخستین نکته مهم این است که متاسفانه نقش برخی از جریانات تندرو را همچنان در این فرآیند جدی می‌بینیم. همچنان آن جریانات حضوری فعال دارند و حتی میدان‌داری هم می‌کنند. به خصوص در انتخابات اسفند ۹۴ جریانات تندرو نقش پررنگی داشته‌اند. یکی از دلایل اینکه آن لیست به حاشیه رفت همین امر بود. مشکل دیگر اصولگرایان سازوکار شکل‌گیری جمنا به عنوان نهاد وحدت بخش اصولگرایان است. یک جبهه سیاسی اگر بخواهد به طور اصولی وارد فرآیند رقابت انتخاباتی شود، باید سازوکار روشن و قابل دفاعی داشته باشد. هیچگاه اعلام نشد که جمنا چگونه شکل گرفته است و ملاک انتخاب افراد از سراسر کشور چه بوده است؟ با چه ضوابطی دور هم جمع شده‌اند؟ احزاب چه نقشی در این سازوکار دارند؟ شفافیتی در روند شکل‌گیری این جبهه مشاهده نمی‌شود. مهم‌ترین مشکل این جریان این بود که مبنای کارش را بر تخریب بنا کرد. هیچ برنامه و راه‌حل مشخصی هم در ازای نقدهای‌شان ارایه نکرده‌اند. برخی از این آقایان در نقد دولت به مشکلاتی در کشور اشاره می‌کنند که خودشان از مسببان آن بوده‌اند. سوابق آنها در آن ۸ سال به گونه‌ای بوده که نقش مهمی در تخریب‌ها و آسیب‌های گسترده داشته‌اند. آنها به جای پاسخگویی مدعی هم شده‌اند. به هیچ‌وجه شایسته یک جریان اصیل نیست که با نقد تخریبی کار خود را پیش ببرد. اینکه آنها نمی‌توانند به یک نامزد واحد برسند نیز نشان از مشکلات آنان دارد. به هر حال مشکلات اصولگرایان به این سادگی رفع نمی‌شود.

اگر اصولگرایان با تک کاندیدا یعنی رییسی بیایند و او را نیاورد، این شکست چه تبعاتی می‌تواند برای اصولگرایان داشته باشد؟

اینکه در جریان رقابت یکی از جریان‌ها شکست بخورد امری طبیعی است. مشکل خود اصولگرایان هستند که مساله را حیثیتی کرده‌اند و طوری عمل می‌کنند که گویی اگر شکست بخورند خیلی بد می‌شود. این هم یکی دیگر از مشکلات اصولگرایان است. این روزها می‌بینیم که چه فرآیند سیستماتیکی در تخریب دولت شکل گرفته است. حتی دستاوردهای سازنده و ملی دولت زیر سوال می‌رود. حتی نهادهای ملی و عمومی که از بیت‌المال ارتزاق می‌کنند، وارد این فرآیند شده‌اند و دولت را تخریب می‌کنند. مردم نیز واکنش معکوس به آنها نشان خواهند داد و می‌دانند که رفتار اصولگرایان صادقانه و اصیل نیست. اصولگرایان تمام قد تلاش کردند تا آقای رییسی به عرصه بیاید و او را تبدیل به شخصیت نجات‌بخش این جریان کرده‌اند. به دلیل همین رفتارشان رای نیاوردن آقای رییسی برای‌شان می‌تواند مشکل‌ساز باشد. آقای رییسی در جایگاه تولیت آستان قدس کار می‌کند و اگر پیروز نشود به خاطر این حیثیت‌سازی‌ای که برای او شده به همان نسبت به ضررش خواهد بود. بالاخره رقابت پیروزی و شکست دارد. حضور آقای رییسی از نظر اصلاح‌طلبان بسیار خوب است چرا که بازار انتخابات را گرم می‌کند و رقابت را جدی‌تر می‌کند.

کاندیداها چطور می‌توانند از خود چهره قابل قبولی برای افکار عمومی بسازند؟

این مساله به خودشان و طرفدارانشان باز می‌گردد. فقط یک توصیه می‌کنم که همه تلاش کنند که در فرآیند انتخابات از جایگاه خود و امکانات بیت‌المال استفاده نکنند. رفتارهایی از ایشان سر نزند که شایبه انتخاباتی داشته باشد. این مساله به صلاح هیچکس نیست.

سبد رای رییسی به نظر شما کجا است و چطور می‌توان آن را سنجید؟

سبد رای آقای رییسی بخشی از نیروهای اصولگرا است. در حال حاضر بخشی از اصولگرایان معتدل طرفدار آقای روحانی هستند. بخشی از جمنا هم به این سازوکار جمنا انتقاد دارند و همین امر می‌تواند باعث شود که در رای به آقای رییسی کم‌انگیزه شوند. پشتوانه‌ای که در هر انتخابات اصولگرایان داشته‌اند، پایگاه رای آقای رییسی نیز هستند.

با ورود آقای رییسی انتخابات دوقطبی می‌شود؟

دوقطبی به دو معنا به کار می‌رود. به یک معنا کشور وارد بحران می‌شود و من این نوع دوقطبی را به هیچ‌وجه پیش‌بینی نمی‌کنم. دوقطبی دیگر این است که رقابت جدی شکل بگیرد و نیروهای فعال به صحنه بیایند و موتور انتخابات روشن می‌شود. این نوع دو قطبی به احتمال زیاد با حضور آقای رییسی به وجود می‌آید.

حوادث داخلی و بین‌المللی آیا می‌تواند منجر به کنار گذاشته شدن آقای روحانی توسط مردم شود؟

در عالم سیاست هر اتفاقی امکان ظهور دارد اما قرائن و شواهد موجود در جامعه نشان می‌دهد که در این مقطع کسی که می‌تواند راه اعتدال و سازندگی را ادامه دهد و آرامش مدیریتی را تداوم بخشد، آقای روحانی است. به نظر من اکثریت قریب به اتفاق مردم چنین نظری دارند. بعید می‌دانم جامعه راه دیگری جز این را انتخاب کند.

پیش‌بینی شما از نتیجه انتخابات چیست؟

پیش بینی من این است که ریاست‌جمهوری آقای روحانی در ۴ سال آینده هم ادامه داشته باشد.

گزارش روز

گزارش «اعتماد» از آرایش سیاسی انتخابات ۹۶

رقیب روحانی از مشهد آمد

دردسرهای رییسی در انتخابات

مشهور نبودن در بین افکار عمومی، نداشتن سابقه اجرایی و مدیریتی کلان کشور، کارنامه قضایی از منظر افکار عمومی، جامع‌الحمایه نبودن از سوی همه گروه‌های اصولگرا، ناشناخته بودن گفتمان سیاسی-اجتماعی و... از جمله مصایب و مشکلات داماد آیت‌الله سیداحمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد در انتخابات ریاست‌جمهوری خواهد بود.

مجتبی حسینی

معادله انتخابات ریاست‌جمهوری با اعلام کاندیداتوری سید ابراهیم رییسی، تولیت آستان قدس رضوی تکمیل شد. یک سوی این معادله دو ضلعی حسن روحانی با حمایت و پشتوانه اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گرایان است و سوی دیگرش جناح راست و سید ابراهیم رییسی. جدای از این دو ضلع اصلی، بازی انتخابات با وجود اعلام انصراف اولیه محمدباقر قالیباف و پرویز فتاح چند کاندیدای دیگر اصولگرا هم دارد. سعید جلیلی، سید مصطفی میرسلیم، مهرداد بذرپاش، علیرضا زاکانی و حمید بقایی افرادی هستند که با «نه» به جمنا؛ مکانیزم جدید اصولگرایان پاشنه کفش‌هایشان را برای ورود به انتخابات بالا کشیده‌اند. هرچند ثبت نام این افراد در انتخابات محتمل است اما با توجه به موقعیت و وضعیت سیاسی- اجتماعی جناح راست، در فرآیند احراز صلاحیت‌ها رخداد هر اتفاقی هم برای این متقاضیان اصولگرای ریاست‌جمهوری هم محتمل به نظر می‌آید. بر اساس صورت وضعیت فعلی و متغیرهای موثر آشکار و پنهان در میدان سیاست ایران نیم نگاهی به اهمیت مشدد انتخابات ۹۶ برای جناح‌ها، گروه‌ها و بازیگران سیاسی ضرورت دارد.

هرچند برای رسیدن به ادراکی دقیق از چرایی این اهمیت، کالبدشکافی وضعیت و موقعیت جناح‌ها، آنالیز اهداف و مقاصد قوه عاقله جریان‌ها به همراه بازخوانی نقاط ضعف و قدرت اجتماعی-سیاسی آمران و عاملان بازی بزرگ و تحلیل داشته‌ها و نداشته‌های آنان نیاز است:

یکم/اهمیت انتخابات ۹۶ از منظر جناحین

الف) اصولگرایان: جناح راست بیش از یک دهه نتوانسته کاندیدای منتخب خود را پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری ببیند. هرچند محمود احمدی‌نژاد به جهت گفتمان سیاسی از دل اردوگاه اصولگرایان توانست فرمان ماشین دولت را در اختیار بگیرد اما از همان ابتدا نشان داد که به دنبال ایفای نقش جریان سوم سیاسی در ایران است. همراهی اصولگرایان با وی بی‌تردید چیزی بیش از نمایش پیروزی در دو انتخابات ۸۴ و ۸۸ نبود. در انتخابات ۹۲ و با اعلام برائت‌های دقیقه نودی از احمدی‌نژاد و محدود بودن اصلاح‌طلبان بر این گمان بودند که در رقابت درون جناحی‌شان یک نفر رییس‌جمهور خواهد شد. اما مهندسی آیت‌الله هاشمی و ایفای نقش سید اصلاحات و کناره‌گیری محمدرضا عارف، نقشه‌های راستگرایان را نقش برآب کرد و حسن روحانی به ریاست دولت رسید. ورود روحانی به پاستور گره جدیدی بر کلاف در هم تنیده اصولگرایان زد. امکانات و اختیارات قدرت از جناح راست دورتر شد و مدیران این جناح را با بحران هویتی -گفتمانی جدیدی مواجه ساخت. از سوی دیگر تب بالکانیزاسیون بر پیکر اصولگرایی افتاد تا جایی که انشعاب‌های جدیدی که منبعث شده از تضاد اهداف و تجادل منافع میان گروه‌های اصولگرا بود شکل گرفت. همزمان کاهش ضریب محبوبیت اجتماعی در کنار عدم بازسازی گفتمانی گریبان جناح راست را گرفت تا برخی از بازیگران اصلی این جناح سیاسی اعم از محسن رضایی، مرتضی نبوی و امیرمحبیان نسبت به وقوع بحران در جریان اصولگرایی بر صور هشدار بدمند. مقابله با اقدامات دولت و حمله به دستاوردهای روحانی برای فرار از این وضعیت سخت همزمان هم استراتژی اصولگرایان شد و هم تاکتیک آنان. هدف‌گیری برجام، رکود، تورم، اشتغال و... از جمله مسائلی بود که به عنوان هدف جهت ناراضی‌سازی عمومی از دولت روحانی توسط اصولگرایان نشانه گرفته شد و بی‌تردید از امروز تا ایام تبلیغات انتخابات تشدید خواهد شد. هرچند هنوز مشخص نیست در کنار سید ابراهیم رییسی به عنوان کاندیدای اصلی جناح راست. چه کسانی به عنوان کاندیدای پوششی جهت نقد روحانی در مناظرات انتخاباتی قرار خواهند گرفت اما اظهرمن الشمس است که اصولگرایان از نا موفقیت‌های پی در پی و دور بودن از قدرت و ابزار قدرت آزرده خاطرند و با سید ابراهیم رییسی اهداف بلندی را دنبال می‌کنند که یکی از آنها جبران شکست‌های گذشته و جداکردن دست روحانی از فرمان ماشین دولت است. از همین‌رو انتخابات ریاست‌جمهوری برای راست‌کیشان سیاسی ایران فراتر از انتخابات و انتخاب یک رییس‌جمهور بوده و به نوعی اعاده حیثیت سیاسی آنان است.

ب) اصلاح‌طلبان: هدف اصلاح‌طلبان از سیاست ورزی و انتخابات افراط‌زدایی و خانه‌نشین کردن گفتمان پوپولیستی- رادیکالیستی از میدان قدرت و سیاست، بالابردن ضریب عقلانیت در مدیریت اجرایی کشور، قانونمند کردن امورات جاری کشور، بالابردن آگاهی‌های اجتماعی، تامین منافع ملی، کمک به امنیت ملی با رفع نارضایتی‌های عمومی و... است. رفرمیست‌های ایران با تحلیل دقیق از مدیریت کشور در سال‌های ۸۴ تا ۹۲ بر این اعتقادند که با توجه به پتانسیل نیروی انسانی و منابع اصلی مولد ثروت در کشور، ایران و ایرانی در صورت دور بودن از فضای هیجانی و مدیریت‌های سلیقه‌ای غیرقانونی و با دست فرمان اعتدالگرایی می‌تواند به سمت اصلاحات و توسعه جهش کند. اصلاح‌طلبان با توجه به وضعیت سیاسی موجودشان به دنبال آن هستند تا حسن روحانی به عنوان رییس‌جمهور مستقر در انتخابات ریاست‌جمهوری آتی رییس‌جمهور باقی بماند. چه آنکه اهداف و مطالبات روحانی و اصلاح‌طلبان دارای اشتراکات فراوانی است. اصلاح‌طلبان با تحلیل شرایط بین‌المللی و جایگاه ایران معتقدند تغییر گفتمان خارجی ایران می‌تواند منجر به هزینه‌های دردسرسازی در حوزه امنیت ملی و منافع ملی شود. از همین منظر به تثبیت موقعیت روحانی در دولت اعتقاد دارند.

ج) احمدی‌نژادی‌ها: رییس دولت‌های نهم و دهم هرچند با توصیه سلبی رهبری برای ورود به انتخابات ریاست‌جمهوری مواجه شد اما محمود احمدی‌نژاد و جریان تحت مدیریت وی گویا دنبال ایفای نقش خود به بهترین وجه ممکن هستند. انتخاب حمیدرضا بقایی از سوی احمدی‌نژاد و موضع‌گیری‌هایی شبه اپوزوسیونیستی از سوی وی می‌تواند نمایه‌ای از این مساله باشد که این جریان سهم القدر خود از آینده سیاسی ایران را با به نمایش گذاشتن و تهدید مطالبه می‌کند. هرچند بسیاری از تحلیلگران سیاسی معتقدند که کاندیدای جریان احمدی‌نژاد قابلیت عبور از فیلتر شورای نگهبان را ندارد اما با توجه به موضع‌گیری‌های محمود احمدی‌نژاد و اسفندیار رحیم مشایی می‌شود احتمالات دیگری را هم در نظر گرفت. هر چه هست حضور جریان احمدی‌نژاد در انتخابات ریاست‌جمهوری تنور انتخابات را گرم‌تر خواهد کرد.

دوم/اقطاب انتخابات، فرصت‌ها و تهدیدها

۱- حسن روحانی: رییس‌جمهور مستقر، کارنامه سیاسی-مدیریتی معتبر، متبحر در مناظره محترمانه، تحت‌الحمایه اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گرایان و طرفداران مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، در اختیار داشتن گزارش‌های دقیق از وضعیت کشور، آشنا به مدیریت، مقبول دولت‌ها و قدرت‌های جهانی از جمله اروپا و روسیه، موفق در تحقق وعده‌های انتخاباتی همچون برجام و کنترل تورم و... از جمله مزیت‌های نسبی او نسبت به دیگر رقیبان انتخاباتی وی است. البته رکود، اشتغال، منفعل در پرونده محصوران، وضعیت حقوق بازنشستگان، یارانه‌ها، مسکن و... از نقاط ضعف حسن روحانی به شمار می‌آید که مورد توجه جدی افکار عمومی است و بی‌تردید از سوی کاندیداهای جریان اصولگرا در این حوزه‌ها مورد نقد جدی قرار خواهد گرفت.

۲- سید ابراهیم رییسی: مشهور نبودن در بین افکار عمومی، نداشتن سابقه اجرایی و مدیریتی کلان کشور، کارنامه قضایی از منظر افکار عمومی، جامع‌الحمایه نبودن از سوی همه گروه‌های اصولگرا، ناشناخته بودن گفتمان سیاسی-اجتماعی و... از جمله مصایب و مشکلات داماد آیت‌الله سیداحمد علم‌الهدی امام جمعه مشهد در انتخابات ریاست‌جمهوری خواهد بود. البته دریافت حکم از رهبری انقلاب، جوان بودن، نبود ابهام و ایهام در زندگی شخصی وی، سلیم‌النفس بودن و... از نقاط شاخص سیدابراهیم رییسی محسوب می‌شود.

۳- دیگر کاندیداها: حزب موتلفه با معرفی سید مصطفی میرسلیم برای نخستین بار از دایره وحدت انتخاباتی اصولگرایان خارج شد تا از فرصت مناظره‌های انتخاباتی برای معرفی خود به افکار عمومی و یارگیری اجتماعی بهره ببرد حزب موتلفه با این راهبرد به دنبال کسب رای‌ای حتی حداقلی برای بالابردن ضریب قدرت خود در مذاکرات درون جناحی اصولگرایان خواهد بود. از سوی دیگر محتمل است از میان علیرضا زاکانی و مهرداد بذرپاش یک نفر مجوز حضور در انتخابات را به عنوان کاندیدای کمکی به سیدابراهیم رییسی جهت مناظره با حسن روحانی بگیرد. چه آنکه پتانسیل‌های روحانی به دلیل آشنایی بیشتر با امور اجرایی بالاتر از رییسی است و یکی از این دو نفر به ویژه در حوزه برجام می‌تواند یاری‌رسان کاندیدای اصلی جناح راست باشد. سعید جلیلی پس از حمایت آیت‌الله مصباح‌یزدی از سید ابراهیم رییسی در تلاش است تا پایگاه اجتماعی جریان انقلابی کشور را نمایندگی کند. کاندیداتوری جلیلی بیش از آنکه به نفع اصولگرایان و سید ابراهیم رییسی باشد به ضرر آنها خواهد بود چرا که فضای پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۲ را برای افکار عمومی زنده خواهد کرد.

با نیم‌نگاهی به وضعیت فوق به نظر می‌آید انتخابات ۹۶ برای جناحین سیاسی کشور هم سخت است هم سهل. برای روحانی، اصلاح‌طلبان و اعتدالیون سهل است به جهت آنکه روحانی رییس‌جمهور مستقر است و منطبق با سنوات گذشته روسای جمهور در ایران هرگز تک دوره‌ای نشده‌اند. اما از سوی دیگر سخت است چرا که کاندیداتوری سیدابراهیم رییسی این قاضی نام آشنا پیامی جز این ندارد که روحانی برای ماندن در پاستور به ذخیره رای بیشتری از آنچه در حال حاضر در سبد رای خود دارد محتاج است.

بازی بزرگ ۹۶ برای اصولگرایان و سیدابراهیم رییسی همچنین وضعیتی دارد. گرفتن کلید پاستور نیاز به نارضایتی حداکثری اجتماعی از رییس‌جمهور مستقر دارد که در حال حاضر روحانی گرفتار این معضل نیست. اما در عین حال عوامل مختلفی در جناح راست می‌تواند شرایط سخت اصولگرایان را به ساحات سهل آنان بدل کند.

انتخابات ۹۶ بی‌تردید از سوی راستگرایان سیاسی ایران به قضاوت عمومی عملکرد روحانی در حوزه‌های مختلف از جمله برجام و مسائل اقتصادی تبدیل خواهد شد. شاید ماموریت نقد فنی و تبلیغات روانی ضد روحانی در مناظره‌های انتخاباتی به دو کاندیدای کمکی واگذار شود تا همزمان این دو کاندیدا بتوانند تمرکز روحانی را برهم زنند و موج ریزش رای او را بسازند و همزمان ماموریت ایجابی به نمایش گذاشتن چهره‌ای محترم و مردم دوست را کاندیدای اصلی ایفا خواهد کرد. جدای از همه این تفاسیر و سناریوها باید به انتظار نشست و دید چه کسی می‌آید و چه کسی نمی‌آید که رخداد هر اتفاق و واقعه‌ای در ساحات انتخاباتی ایران محتمل و ممکن است.

سوژه روز

رییسی، کاندیدای اصلی اصولگرایان

مریم وحیدیان |

پنجشنبه گذشته روز حساس انتخاباتی اصولگرایان بود. آخرین خشت‌های سازه وحدت اصولگرایان گذاشته شد و حالا پنج نامزد این جریان سیاسی خود را برای رقابت درون جناحی پایانی آماده می‌کنند. با برگزاری مجمع عمومی دوم جبهه مردمی نیروهای انقلاب و رای مجمع عمومی سید ابراهیم رییسی، علیرضا زاکانی، مهرداد بذرپاش، محمدباقر قالیباف و پرویز فتاح پنج نفری بودند که از میان ۱۰ نامزد محتمل جمنا انتخاب شدند تا قضاوت پایانی بر اساس شاخص‌ها به عهده ۳۰ عضو شورای مرکزی جمنا سپرده شود. این در حالی است که پرویز فتاح رای پنجم و حمیدرضا حاجی بابایی رای ششم را از میان ۱۰ کاندیدای احتمالی اصولگرا اخذ کرده بودند اما به دلیل انصراف پرویز فتاح از کاندیداتوری حالا به نظر می‌رسد حمیدرضا حاجی بابایی به جمع پنج نامزد نهایی جمنا پیوسته باشد. همچنین در این نشست صولت مرتضوی، شهردار مشهد به نمایندگی از ابراهیم رییسی بیانیه اعلام کاندیداتوری وی را قرائت کرد. اتفاقی که ساعتی بعد به چالش کشیده شد و از دفتر رییسی اعلام کردند که او هیچ نماینده‌ای در نشست جمنا نداشته است. محسن رضایی، پرویز فتاح، محمدباقر قالیباف و ابراهیم رییسی چهار نامزدی بودند که در جلسه صبح پنجشنبه که در مجموعه شهر آفتاب برگزار می‌شد، حضور نداشتند.

خداحافظی فتاح با انتخابات

پرویز فتاح، رییس کمیته امداد امام خمینی از همان آغازین روزهایی که احتمال کاندیداتوری‌اش مطرح بود، عدم تمایل خود را برای حضور در عرصه انتخابات اعلام کرد. هرچند برخی بازیگران سیاسی اصولگرا طی اظهاراتی اعلام کردند که فتاح همچنان یکی از گزینه‌های جمنا برای انتخابات است. در همین حال مهدی محمدی خبر داد: «پرویز فتاح تاکید کرده است که تصمیمی برای کاندیداتوری ندارد اما اگر به عرصه انتخابات وارد شود، مطابق با میثاقنامه جمنا عمل خواهد کرد.» این در حالی است که عصر همان روز پیامک فتاح به دو تن از اعضای هیات‌رییسه شورای مرکزی جبهه منتشر شد که در آن رسما کاندیداتوری خود را رد کرده بود. در متن این پیامک آمده است: «با همه احترامی که به دوستان بزرگوار جمنا قایلم، پیرو صحبت‌های قبلی و تصمیم قاطع بر عدم ورود به انتخابات، از حضور در همایش فردا معذور خواهم بود.» با وجود اعلام انصراف فتاح نام او در کنار ۱۰ کاندیدای دیگر اصولگرا به رای مجمع عمومی گذاشته شد. رای‌گیری‌ای که رییسی رای اول را کسب کرد.

صولت مرتضوی، نماینده رییسی بود؟

در اثنای نشست پنجشنبه صبح جمنا سیدصولت مرتضوی، شهردار مشهد به عنوان نماینده ابراهیم رییسی علت عدم حضور وی را زلزله مشهد عنوان کرده و بیانیه‌ای از او را قرائت کرد. صولت مرتضوی گفت: «نظر به درخواست متعدد از آقای رییسی، وی با اعلام انصراف از هیات نظارت مرکزی انتخابات ریاست‌جمهوری، رسما پذیرش داوطلبی خود را ابلاغ کردند.» این در حالی است که عصر همان روز خبرگزاری فارس به نقل از یک منبع آگاه از دفتر ابراهیم رییسی اعلام کرد که «وی سخنگویی برای اعلام نامزدی انتخاباتی در همایش امروز نداشته است و تصمیم خود را درباره شرکت در انتخابات در وقت مقتضی بی‌واسطه با مردم در میان خواهد گذاشت.» محمدباقر قالیباف نیز دیگر فردی بود که نامش به رای مجمع ملی گذاشته شد در حالی که پیش از نشست مجمع ملی در بیانیه‌ای اعلام کرد که تصمیمی برای کاندیداتوری نداشته و ندارد.

خروج جلیلی و میرسلیم از جمنا

نام مصطفی میرسلیم، نامزد انتخاباتی موتلفه در همان غربالگری اولیه از میان لیست کاندیداهای اصولگرایان خط خورد، در حالی که موتلفه‌ای‌ها تصمیم جدی برای نقش‌آفرینی در انتخابات داشتند. کنار گذاشتن میرسلیم در همان غربالگری اولیه، مهم‌ترین دردسر اصولگرایان در رسیدن به وحدت را کلید زده است. حمیدرضا ترقی، عضو شورای مرکزی موتلفه اخیرا در گفت‌وگو با «انتخاب» اعلام کرده است که «میرسلیم تا پایان مناظرات در صحنه می‌ماند و حضور میرسلیم در انتخابات مستقل از جمنا است.» خروج سعید جلیلی از سازوکار جمنا اما شاید مهم‌تر از خروج میرسلیم بود. مهدی چمران گفته است: «آقای جلیلی حذف نشدند، بلکه خودشان نیامدند. آقای جلیلی گفته است مستقل می‌آید و میثاق‌نامه جبهه مردمی نیروهای انقلاب را هم امضا نکرد.» نپذیرفتن سازوکار جمنا از سوی جلیلی یعنی آنکه وی تصمیمش برای کاندیداتوری به‌صورت مستقل قطعی است. همچنین برخی حامیان این نامزد انتخاباتی در فضای مجازی مدعی شده بودند که به جلیلی گفته شده که در صورت پیروزی باید کابینه دولت با نظارت جمنا چیده شود و او این امر را نپذیرفته است.

شبهه به رای زاکانی

نامزدی که بالاترین رای را پس از ابراهیم رییسی در انتخابات مجمع ملی جمنا آورد، علیرضا زاکانی بود. پزشک سیاستمداری که مسوولیت انتخاب نمایندگان اصولگرای استان‌ها برای حضور در مجمع را برعهده داشته است. زاکانی پس از سیدابراهیم رییسی با کسب ۱۵۴۶ رای در رتبه دوم فهرست ۱۰ نفره جمنا قرار گرفت تا احتمال حضور او در کنار سیدابراهیم رییسی در انتخابات ریاست‌جمهوری افزایش پیدا کند.

سکوت دبیر کل جامعه روحانیت مبارز

جناح راست در این انتخابات رسما شیخوخیت جامعتین را کنار گذاشت و این مهم‌ترین تحول اصولگرایان بود. اگرچه از همان آغاز فعالیت جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی به عنوان محوریت اجماع اصولگرایان آیت‌الله موحدی کرمانی حمایت خود را از این تشکل اعلام کرد اما سکوت او از مجمع عمومی اول به این سو کاملا پررنگ بود. همچنین از آغاز سال ۹۶ تاکنون هیچ اظهار نظر انتخاباتی‌ای از دبیر کل جامعه روحانیت مبارز شنیده نشد. در دومین مجمع عمومی که روز پنجشنبه گذشته برگزار شد نیز تنها ۱۵ دقیقه در جلسه حضور یافت و حاضر نشد در جلسه به ایراد سخنرانی بپردازد. جریان اصولگرا اگر چه با هیبتی جدید به میدان انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم پا گذاشته اما به نظر می‌رسد که هنوز مشکلات ریشه‌دارش را حل نکرده است. اگر چه تلاش کرده تا از بطن پایگاه اجتماعی‌اش به نامزد مورد نظر برسد و به شکست‌های پی‌درپی‌اش پایان دهد اما همچنان علایمی ه